

Bakalářský seminář III

16. ŘÍJNA 2018

Howard Becker: Svět umění

- umělecká díla jako výsledek kooperativních aktivit mnoha lidí
 - umělci
 - podpůrný personál
- spolupráce je zprostředkovaná užitím uměleckých konvencí, jejichž existence:
 - činí výrobu díla snažší
 - inovaci složitější

Howard Becker: Svět umění

- řada textů:
 - demonstruje korelace nebo shody bez referování ke kolektivním aktivitám, které stojí v pozadí jejich vzniku
 - hovoří o sociálních strukturách bez referování k akcím, které lidé provádějí společně, což vytváří tyto struktury
- Becker:
 - zahrnuje všechny aktivity, k nimž musí dojít, aby se dílo mohlo objevit v takové podobě, v jaké se nakonec objevuje
 - > př. aby symfonický koncert mohl odehrát koncert, nástroje musí být vynalezeny a vyrobeny; musí být navržena notová osnova a skládaná hudba musí tuto osnovu využívat; lidé se musí naučit podle této osnovy hrát na nástroje; je zapotřebí určitý čas a prostor pro naskoušení hudby; reklama musí být umístěna a lístky prodány; publikum schopné tuto hudbu poslouchat, porozumět ji a reagovat na vystoupení musí být „naverbováno“

Howard Becker: Svět umění

- zobecnění: nezbytné aktivity typicky zahrnují vymyšlení ideje díla, vyrobení nezbytných fyzických artefaktů, vytvoření konvencionalizovaného jazyka vyjádření, trénování uměleckého personálu a publik pro užívání tohoto jazyka
-> poskytnutí nezbytného mixu těchto „ingrediencí“ pro konkrétní dílo nebo představení
- jen stěží by jedna osoba dokázala obsáhnout všechny tyto fáze a kroky
- v každém umění se do produkce díla zapojují propracované sítě spolupráce
- Jak jsou jednotlivé úkoly rozděleny mezi lidi, kteří je dělají?
- umění v žádném případě nevnucuje přirozenou dělbu práce – ta vždy vychází z konsensuální definice situace
-> jakmile jí je dosaženo, účastníci světa umění ji začnou považovat za přirozenou a odolávají pokusům ji změnit jako něco nepřirozeného, nerozumného nebo dokonce nemorálního

Howard Becker: Svět umění

- účastníci světa umění považují některé aktivity jako nezbytné pro produkci díla jako „umělecké“, tj. takové, které vyžadují zvláštní dar nebo citlivost -> umělci
- zbývající aktivity jsou záležitostmi řemesla, podnikatelské prozíravosti nebo schopností, které jsou méně vzácné (než umělecké) a tudíž méně nezbytné pro úspěch díla a méně hodné respektu -> podpůrný personál
- jednotlivé umělecké světy se odlišují v tom, jak přidělují status umělce – ten se může zároveň v čase měnit
 - Jak málo z aktivity nezbytné pro umění může člověk udělat a stále požadovat status umělce?
- umělec se nemusí přímo vypořádávat s materiálem, aby mu zůstal status umělce (architekt jen zřídka staví, co navrhne)
- umělec proto pracuje v centru velké sítě spolupracujících aktérů, jejichž práce je podstatná pro konečný výsledek -> tito aktéři můžou s umělcem sdílet představu, jak má být dílo vytvořeno

Howard Becker: Svět umění

- jednotliví členové světa umění mohou při tvorbě díla tíhnout k rozvíjení vlastních (estetických, kariérních, finančních) zájmů, které se odlišují od umělcových
-> hudebník v orchestru může mít větší starost o to, jak zní jejich samotný výkon než o celkový úspěch díla
- specializovaný podpůrný personál může vyvíjet své vlastní standardy a zájmy bez ohledu na umělce
- umělec na každé úrovni spolupráce čelí volbám:
 - učinit rozhodnutí tak, jak je podpůrný personál vybaven a připraven určitou věc udělat,
 - může je zkusit přesvědčit, aby záležitost udělali podle jeho představy,
 - může ostatní naučit podle jeho představy, jak věc udělat,
 - může ji udělat sám
- produkce filmu zahrnuje celou řadu takových problémů
- vztahy ve spolupráci a omezení pronikají celým procesem umělecké tvorby

Howard Becker: Svět umění

- Jak se lidé shodnou na podmínkách, podle nichž budou spolupracovat?
-> konvence
- konvence pokrývají všechna rozhodnutí, která musí být učiněna v konkrétním světě umění, dokonce i když je partikulární konvence pro konkrétní dílo změněna
- konvence tak např. diktují:
 - materiály, které jsou pro práci využívány
 - abstrakce použité tak, aby přetlumočily myšlenky nebo zkušenosti (malíři a zákony perspektivy)
 - formu, v níž materiály a abstrakce jsou kombinovány (využití formy sonáty v hudbě nebo sonetu v poezii)
- konvence naznačují vhodné „rozměry“ (délku filmu, skladby apod. nebo velikost obrazu či sochy)
- konvence regulují vztahy mezi umělci a publikem (umělec může vytvářet a manipulovat s divákovým/posluchačovým očekáváním)
- možnost uměleckého zážitku vzniká z existence souboru konvencí, k nimž umělci a publikum mohou referovat
- konvence umožňují snadnou a efektivní koordinaci aktivit mezi umělci a podpůrným personálem

Howard Becker: Svět umění

- i přes standardizaci jsou konvence jen zřídka rigidní nebo neměnitelné
- řada věcí je konvenčně podmíněna, nicméně množství rozhodnutí zbývá přímo umělcům
-> proto i v mantinelech přísných konvencí mohou být vytvořena rozdílná díla
- dostupnost materiálů se podílí na změnách konvencí
- umělec může obcházet zažité konvence za cenu zvýšeného úsilí nebo snížených možností cirkulace vlastní práce – na druhou stranu mu poskytuje mnohem větší svobodu a může se uchýlovat k nekonvenčním alternativám
- k malým inovacím konvencí dochází konstantně
- útok na konvence se stává útokem na estetiku, která je s ní spojená
- každý, kdo vyvine novou konvenci, kterou ovládá a já nikoliv, neútočí pouze na mou estetiku, nýbrž i na moji pozici ve světě umění
- každá kooperativní síť, která ustanovuje svět umění, vytváří hodnotu díla na základě dohody jejích členů na tom, co je hodnotné

Candance Jones

Careers in Project Networks: The Case of the Film Industry

- přes dvě dekády (text je z roku 1996) je hollywoodská kinematografie organizovaná kolem projektů a neformálních skupin/sítí
- kariéry se vyvíjejí spíše napříč firmami než uvnitř jedné společnosti
- Jak jsou kariéry organizovány uvnitř tohoto fluidního a decentralizovaného průmyslu?
- Jaké schopnosti a vědomosti jsou potřeba pro kariérní úspěch v organizačním systému, v němž právo participovat je stále vyjednávané s každým novým projektem?
- Jak projekty a kariéry interagují, aby udržely síťovou organizaci?
- Jsou kariéry bez hranic v projektových sítích charakterizovány tržními vztahy mezi firmami a *subdodavateli*, nebo opakovanými interakcemi mezi firmami a *subdodavateli*, které zlepšují učení a inovaci?
- Je průmysl otevřený (se soutěží definující úspěch) nebo uzavřený (s klíčovými hráči definujícími a propagujícími pár vyvolených?)

Candance Jones

Careers in Project Networks: The Case of the Film Industry

- dva aspekty kariér:
 1. jak jsou jednotlivci trénovaní a socializovaní pro typ kariéry bez hranic
 - > noví „rekruti“ mají mezilidské schopnosti potřebné pro projektovou organizaci, stejně jako technické dovednosti
 2. jaké kariérní vzorce jsou úspěšné
 - > vzorcem je nejčastěji jedinec putující mezi různými firmami
 - > high-status je stát se součástí produkčního týmu
- kariéry jsou významně postaveny na soutěži s množstvím soutěžících aktérů – jen hrstka uspěje a zůstane v elitním průmyslovém *jádru*
- kariéra bez hranic:
 - pohyb jednotlivce přes hranice samostatných firem
 - validita práce přichází spíše z trhu než od zaměstnavatele
 - spíše křížově-organizační sítě než tradiční hierarchie
- práce je organizovaná kolem projektu než kolem firmy

Candance Jones

Careers in Project Networks: The Case of the Film Industry

- project network
 - organizace vyrábějící produkt zahrnuje řadu firem a *subdodavatelů*, přičemž není formálně ani právně definovaná
 - je dočasná a vybudovaná kolem jednoho produktu nebo služby
- dvě charakterizace:
 1. úkol je komplexní a vyžaduje řadu vzájemně na sobě závislých aktérů
 2. pracuje obvykle v nejistém a dynamickém prostředí kvůli nepředvídatelným a rapidně se měnícím požadavkům konzumenta

->jsou adaptivní na změny v požadavcích
- pro jednotlivce znamenají projekty rozmanitější práci než pod jednou firmou
- vzhledem k tomu, že je průmysl postavený na soutěži, neexistují jasné kroky nebo cesty, jak se do něj dostat
- nováčci musí být vysoce motivovaní a schopní navazovat mezilidské vztahy
- insideři dávají příležitosti nováčkům se schopnostmi a motivací nutnou pro projektově založenou organizaci

Candance Jones

Careers in Project Networks: The Case of the Film Industry

- jedinec si nemá osvojit jenom dovednosti a role, ale také průmyslovou kulturu -> hodnoty, normy a pravidla nahradily byrokratickou korporátní kontrolu
- kariéra odspodu (hodně bezrizikové práce za minimální plat) a pomalu stoupá nahoru na základě předchozího výkonu
- koordinace různorodých členů závisí na sdílené sadě hodnot
-> díky tomu spolu můžou spolupracovat lidi, kteří spolu nikdy nedělali, v dočasných organizacích
- budování reputace konzistentní kvalitní prací
- rozvíjení sítě vztahů (navazování a udržování)
- zaučování nových lidí
 - vybírání nováčků na základě podobných hodnot a cílů
 - explicitní pravidla střídají běžná chápání hodnot, úkolů apod.
 - síť je replikovaná a udržovaná

Candance Jones

Careers in Project Networks: The Case of the Film Industry

- kariéra v projektových sítích je série soutěží a vyjednávání pro dosažení práce
- opakované vzorce interakce separují mocné jedince (*jádro*) od většiny, která zůstává na *periferii*
- aktéři na volné noze jsou častější model, který platí spíše pro ty neúspěšné -> úspěšní se sdružují v týmech
- *periferie* jsou otevřené, *jádra* uzavřená